

**SÄKERHETS- OCH
INTEGRITETSSKYDDSNÄMNDEN**

**Uttalande med
beslut**

2018-05-03

Dnr 194-2017

Rikspolisstyrelsens agerande avseende ett körkort för en kvalificerad skyddsidentitet

1. SAMMANFATTNING

Dåvarande Rikspolisstyrelsen har ansökt hos Transportstyrelsen om utfärdande av ett förnyat körkort med ändrad körkortsbehörighet för en kvalificerad skyddsidentitet utan nytt förordnande från Skyddsregistreringsdelegationen.

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har utrett om Rikspolisstyrelsen därmed brutit i sin anmälningsplikt till Skyddsregistreringsdelegationen enligt 9 § andra stycket lagen om kvalificerade skyddsidentiteter.

Nämnden konstaterar att Rikspolisstyrelsens handläggning har varit rättsenlig.

2. BAKGRUND

Registernämnden¹ beslutade under år 2007 efter ansökan från Rikspolisstyrelsen² om en kvalificerad skyddsidentitet för en polisman, varvid bland annat förordnades att körkort skulle utfärdas. Av förordnandet framgår att körkort får utfärdas för den kvalificerade skyddsidentiteten endast i den mån motsvarande körkort innehas av polismannen. Polismannen hade vid tidpunkten för beslutet körkortsbehörighet A, B och C. Ett körkort utfärdades med giltighetstid i tio år avseende behörigheterna A och B samt fem år avseende behörigheten C.

Den kvalificerade skyddsidentiteten jämte förordnandet om körkort har förlängts av Skyddsregistreringsdelegationen med två år i taget och var alljämt gällande år 2013.

Under år 2013 upphörde polismannens körkortsbehörighet C att gälla. Rikspolisstyrelsen ansökte hos Transportstyrelsen om att förnya körkortet avseende återstående körkortsbehörigheter. Ett nytt körkort med behörigheterna A och B utfärdades.

Nämnden beslutade den 14 december 2017 att granska förhållandena kring utfärdandet av körkortet.

Syftet med granskningen är att utreda om Rikspolisstyrelsen i enlighet med 9 § andra stycket lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter borde ha anmält till Skyddsregistreringsdelegationen att polismannens körkortsbehörighet C upphört att gälla.

3. RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

Med stöd av lagen om kvalificerade skyddsidentiteter kan polismän som arbetar med att förebygga allvarlig brottslighet eller som deltar i spanings- eller utredningsverksamhet avseende sådan brottslighet tilldelas en kvalificerad skyddsidentitet (2 § första punkten).

En kvalificerad skyddsidentitet innebär att en person får andra personuppgifter än de verkliga och att dessa uppgifter kan tas in i handlingar som utfärdas av statliga myndigheter (1 §).

¹ Fram till inrättandet av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden den 1 januari 2008 beslutade dåvarande Registernämnden om kvalificerade skyddsidentiteter.

² Fram till inrättandet av den nya Polismyndigheten den 1 januari 2015 ansvarade Rikspolisstyrelsen för samordningen av de olika polismyndigheternas användning av kvalificerade skyddsidentiteter.

I ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får det bland annat förordnas att Transportstyrelsen ska utfärda körkort i den kvalificerade skyddsidentitetens namn. Ett sådant förordnande får endast meddelas för den som innehar motsvarande körkort (4 §). Det nya körkortet för skyddsidentiteten får alltså inte ge en vidare förarbehörighet än den som tjänstemannen har i verkligheten.³

Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats med stöd av 4 § har ändrats, ska Skyddsregistreringsdelegationen besluta om de ändringar som förändras av detta (9 § första stycket andra meningen).

Enligt förarbetena är bestämmelsen tillämplig om inträffade förhållanden medför att ett visst förordnande inte längre bör bestå. Beträffande körkort framhålls särskilt att om tjänstemannen förlorar sin förarbehörighet ska det medföra att beslutsmyndigheten återkallar ett förordnande om körkort.⁴

Anställningsmyndigheten ska genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet (9 § andra stycket).

Det är Skyddsregistreringsdelegationen inom Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden som beslutar om kvalificerade skyddsidentiteter inom polisväsendet (3 § förordningen [2007:1141] med instruktion för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden). Det är anställningsmyndigheten och inte den enskilde polismannen som förfogar över skyddsidentiteten. Det är således anställningsmyndigheten som ansöker om en skyddsidentitet och om vilka handlingar som ska utfärdas av statliga myndigheter.

4. UTREDNINGEN

Polismyndigheten har efter anmodan från nämnden inkommit med utredning och yttrande i saken.

Av utredningen framgår att Rikspolisstyrelsen inte underrättade Skyddsregistreringsdelegationen om att polismannens körkortsbehörighet C upphört att gälla innan myndigheten ansökte om och erhöll nytt körkort.

5. NÄMNDENS BEDÖMNING

Vid tidpunkten för Rikspolisstyrelsens ansökan år 2013 fanns ett från Skyddsregistreringsdelegationen gällande förordnande om körkort för den

³ Prop. 2005/06:149 s. 85.

⁴ Prop. 2005/06:149 s. 88.

kvalificerade skyddsidentiteten. Som nämnts ovan gäller delegationens förordnande inte en viss körkortsbehörighet. En begränsning avseende körkortsbehörigheten är inte en sådan ändrad förutsättning som medför att Skyddsregistreringsdelegationens förordnande om körkort behöver ändras. Följaktligen förelåg inte någon anmälningsskyldighet enligt 9 § andra stycket lagen om kvalificerade skyddsidentiteter för Rikspolisstyrelsen. Nämnden konstaterar att Rikspolisstyrelsens handläggning därmed har varit rättsenlig.

6. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Barbro Thorblad, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Christina Linderholm, Ewa Samuelsson och Jonas Åkerlund (enhälligt).

Föredragande: Elisabeth Hedborg

Expedition till:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd (dnr A577.602/2017)